

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ФАРМАКОТЕРАПІЇ

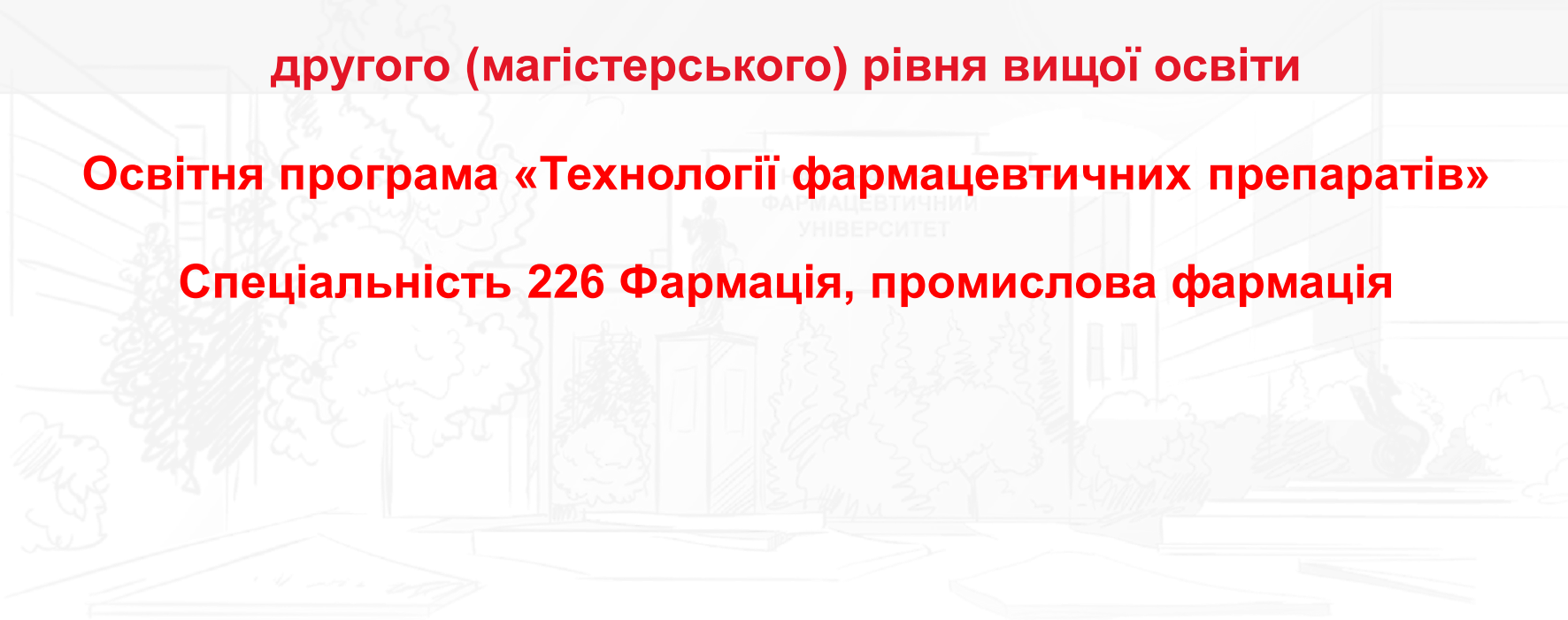
ПОБІЧНА ДІЯ ЛІКІВ

(вибіркова освітня компонента)

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Освітня програма «Технології фармацевтичних препаратів»

Спеціальність 226 Фармація, промислова фармація

1

Всього годин – 90

Кредитів ECTS – 3

- Аудиторних годин -32
  - ✓ Лекцій – 8 годин
  - ✓ Практичних занять – 24 години
- Самостійна робота – 58 годин
- Форма контролю - **залік**

2

3

Мета освітньої компоненти

Побічна дія ліків – це вибіркова освітня компонента, яка вивчає побічну дію лікарських препаратів на організм людини та тварин. Стрімко зростаючий обсяг інформації про ліки вимагає від фармацевта глибоких знань фармакології, які дозволять вільно орієнтуватися в ній та професійно використовувати ці знання в своїй практичній діяльності.

Метою викладання освітньої компоненти «Побічна дія ліків» є сформулювати та поглибити у здобувачів освіти професійні знання та компетентності щодо побічної дії ліків різних фармакотерапевтичних груп, питань безпеки ліків та фармаконадзору.

Основні завдання освітньої компоненти

є набуття здобувачами освіти необхідних знань про:

можливі побічні ефекти кожної групи лікарських препаратів, основні механізми розвитку побічної дії ліків;

негативні види дії ліків, що пов'язані з фармакодинамікою, передозуванням та повторним введенням ліків;

умови, що підвищують або знижують ці негативні прояви; особливості ускладнень фармакотерапії у різних вікових групах (у дітей, пацієнтів похилого віку, жінок в період вагітності та лактації);

раціональне та безпечне застосування рецептурних та безрецептурних лікарських засобів та профілактика виникнення побічної дії ліків;

фармацевтичну опіку під час вибору та відпуску безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого з урахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних (у т.ч. побічної дії) та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу.

основні методи запобігання розвитку побічної дії та принципи лікування, а також тенденції становлення фармаконадзору;

Компетентності, які набуває здобувач освіти

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

ФК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення.

ФК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.

ФК 5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 5. Позиціонувати свою професійну діяльність та особистісні якості на фармацевтичному ринку праці; формулювати цілі власної діяльності з урахування суспільних і виробничих інтересів.

ПРН 6. Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності.

ПРН 7. Виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів.

ПРН 8. Здійснювати професійне спілкування державною мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової спрямованості та перекладати іншомовні інформаційні джерела.

ПРН 14. Визначати переваги та недоліки лікарських засобів різних фармакологічних груп з урахуванням їхніх хімічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей. Рекомендувати споживачам безрецептурні лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги та фармацевтичної опіки .

ПРН 16. Визначати вплив факторів, що впливають на процеси всмоктування, розподілу, депонування, метаболізму та виведення лікарського засобу і обумовлені станом, особливостями організму людини та фізико-хімічними властивостями лікарських засобів.

ПРН 25. Сприяти збереженню здоров'я, зокрема профілактиці захворювань, раціональному призначенню та використанню лікарських засобів. Виконувати сумлінно свої професійні обов'язки, дотримуватися норм законодавства щодо просування та реклами лікарських засобів. Володіти психологічними навичками спілкування для досягнення довіри та взаєморозуміння з колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами.

Результати навчання освітньої компоненти

Знати:

- загальні питання ускладнень фармакотерапії та основні засвоїти заходи організації контролю за безпекою ліків, що проводяться в Україні;
- класифікації побічних реакцій лікарських засобів та надати їм загальну характеристику; поняття «широта терапевтичної дії» та «терапевтичний індекс»; явища, які виникають при повторному та комбінованому введенні лікарських засобів;
- характеристику типових побічних реакцій ліків, механізм їх виникнення, методи профілактики та корекції;
- фармакологічну логіку взаємозв'язку між механізмом дії лікарських препаратів та побічною дією та протипоказаннями до застосування ліків різних груп;
- фактори, що сприяють виникненню побічної дії ліків та зменшують їх прояви в окремих препаратів та у фармакологічних групах;
- правила раціональної антибіотикотерапії з метою запобігання побічної дії та розвитку

Результати навчання освітньої компоненти

Вміти:

- визначати прояви побічної дії ліків, симптоми передозування сильнодіючих та отрутних лікарських засобів (оцінка співвідношення «користь/ризик»);
- визначати основні механізми розвитку побічної дії ліків;
- орієнтуватись в умовах, що сприяють посиленню або зменшенню побічної дії ліків
- давати порівняльну характеристику окремим лікарським засобам за показниками ефективності, безпеки з урахуванням побічної дії та протипоказаннями до застосування лікарських засобів;
- прогнозувати наслідки взаємодії ліків при їх комбінованому введенні, ліків та компонентів їжі, ліків та алкоголю;
- консультувати лікаря з метою профілактики побічної дії ліків;
- проводити пошук фармакологічної інформації у сучасних довідниках, наукових та фахових періодичних виданнях

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Національний фармацевтичний університет
вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002

E-mail: mail@nuph.edu.ua
<https://nuph.edu.ua>